

# SKEPTER

DE KRITISCHE KIJK OP PARANORMALE VERSCHIJNSELEN EN PSEUDO-WETENSCHAP

## Paranormale pimpelmezen



- De komst van Planeet X
- Placebo-effecten
- Eeuwige cirkels
- Teilhard de Chardin
- Caesar aan het kruis
- Ionenarmband
- Homeopathisch pendelen
- Statistisch onbegrip
- Harry Potter

Jaargang 15 No 4  
december 2002

Losse nummers:

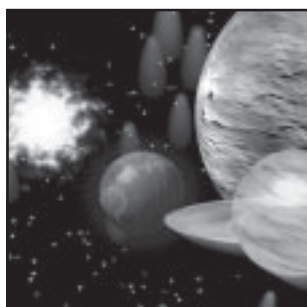
€ 5,50



## PIMPELMEZEN

*Hoe ontdekken pimpelmezen dat ze melkflessen kunnen openpikken? Volgens de Britse bioloog Rupert Sheldrake halen ze deze kennis uit een soort collectief geheugenveld. Maar het kan ook wel eenvoudiger worden verklaard!*

Pag. 8



## PLANETEN

*Oude Soemerische kleitabletten bewijzen het: Planeet X zal spoedig langskomen en ramspoed brengen, evenals 3600 jaar geleden. Zecharia Sitchin, een optelsom van Velikovsky en von Däniken, stond aan de wieg van deze nieuwe eindtijdtrage.*

Pag. 14



## GRAANCIRKELS

*Ze zijn niet meer te stoppen: ieder jaar verschijnen er nieuwe kunstwerken in het gewas, soms onder de neus van wetenschappers. De graancirkels voldoen aan een verlangen naar mysterie waaraan de makers met plezier beantwoorden.*

Pag. 20



## PLACEBO'S

*Placebo-effecten worden niet opgewekt door onwerkzame pillen. Ze hebben meer te maken met verwachtingen en met de betekenis die aan een behandeling wordt toegeschreven. Daarbij speelt de houding van de arts waarschijnlijk een belangrijke rol.*

Pag. 24

---

# Inhoudsopgave

---

<b>Mezen bij de melkboer</b> <i>Sheldrakes overbodige verklaring</i> RINZE BENEDICTUS	<b>8</b>
<b>Homeopathisch pendelen</b> ROB NANNINGA	<b>11</b>
<b>Atheïstisch bijgeloof</b> <i>Caesar aan het kruis in Buitenhof</i> ANTON VAN HOOFF	<b>12</b>
<b>In de ban van Nibiru</b> <i>De dreigende komst van Planeet X</i> MAARTEN KEULEMANS	<b>14</b>
<b>Eeuwige cirkels</b> <i>Heilige meetkunde in het graan</i> ARJEN VAN VEELLEN	<b>20</b>
<b>Schijn doet wonderen</b> <i>De geneeskraft van placebo's</i> ROB NANNINGA	<b>24</b>
<b>Genezing per postorder</b> MARIE PRINS	<b>30</b>
<b>Teilhard de Chardin</b> <i>Een virtuele verrijzenis</i> LUDO HELLEMANS	<b>32</b>
<b>Rekenen met Gigerenzer</b> <i>Boekbespreking</i> HARALD MERCKELBACH	<b>36</b>
<b>Skeptisch met Harry Potter</b> <i>Boekbespreking</i> JAN WILLEM NIENHUYS	<b>38</b>
<b>De oorsprong van het leven</b> <i>Podium</i> CEES DEKKER EN RONALD MEESTER	<b>42</b>

---

## Rubrieken en columns

---

Parariteiten	4
Stop de persen	6
Joe Nickell	40
Gesignaleerd	41
Peter Bügel	46
Skeptische bladen	47

---